

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219202909
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2219202909.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová v právnej veci žalobcu: Obec Lehnice, IČO 00 305 553, so sídlom Lehnice 89, zastúpený advokátkou: JUDr. Ildikó Uleklová, so sídlom Jesenského 5026/13A, Dunajská Streda, proti žalovaným: 1. Y. S., narodený XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 2. A. S., narodený XX.XX.XXXX bytom N. XXX, 3. M. S., narodený XX.X.XXXX, bytom N. XXX, 4. C. S., narodený XX.X.XXXX, bytom N. XXX, o vypratanie bytu, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 12C/24/2019-53 zo dňa 13.1.2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej a vo výroku o nároku na náhradu trov konania **p o t v r d z u j e** a vo výroku o výške náhrady trov konania **r u š í**.

II. Žalobca **m á n á r o k** voči žalovaným na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným povinnosť vypratať byt č. X bytového domu súpisného čísla XXX v obci N., kat. úz. Y. N. stojacom na pozemku registra „C“, parc. č. 212/11, evidovaného v katastri nehnuteľností na LV č. XXX, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok), žalobcovi priznal voči žalovaným 1. až 4. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (druhý výrok), žalovaným 1. až 4. uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 254,04 eur na trovách právneho zastúpenia a vo výške 99,50 eur na ďalších trovách, k rukám advokátky žalobcu, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (tretí výrok).

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 685 ods. 1, § 710 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že medzi stranami vznikol na základe zmluvy o nájme bytu nájomný vzťah, ktorý skončil uplynutím času dňom 8.5.2019. Nová nájomná zmluva, ani dodatok k pôvodnej nájomnej zmluve, uzavreté medzi stranami neboli. Žalovaní nárok žalobcu po vecnej (skutkovej), ani po právnej stránke nesporevali. V súčasnosti žalovaní byt užívajú neoprávnene, bez žiadneho právneho titulu, a preto súd prvej inštancie žalobe vyhovel.

4. Súd prvej inštancie žalobcovi ako po procesnej stránke úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov voči žalovanému v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na ustálenú rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach o vec „jednoduchého právneho posúdenia“, rozhodol o výške trov a žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 99,50 eur a na trovách právneho zastúpenia v zmysle špecifikácie advokáta v žalobe tarifnú odmenu za tri úkony

právnej služby (prevzatie a príprava vecí, podanie žaloby, účasť na pojednávaní) po 75,38 eur, paušálne výdavky 3x 9,80 eur, spolu 254,04 eur.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali odvolanie žalovaní. V odvolaní uviedli, že niektorí žalovaní majú ťažké zdravotné problémy, pre ktoré nemôžu pracovať a ani inak pomáhať v domácnosti. Preto žalovaný A. S. sa o nich denno-denne stará a z uvedeného dôvodu si ani on nemôže nájsť prácu. Z týchto dôvodov by pri vysťahovaní bola ohrozená existencia žalovaných, keďže nemajú kam ísť. Pritom podľa možnosti žalovaní platili nájomné a aj teraz doplatili žalobcovi 140 eur. Žalobca realizuje vypratanie bytu iba z dôvodu nezaplatenia nájomného, preto by mal zabezpečiť náhradné bývanie podľa prvej vety § 712a Občianskeho zákonníka. V rozsudku neboli zohľadnené všetky skutočnosti, čo zakladá jeho nedôvodnosť a nezákonnosť. Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/96/2015, v zmysle ktorého rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené. Tiež poukázali na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 13/00. Navrhli, aby odvolací súd žalobu zamietol.

6. K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že žalovaní v ich odvolaní poukazujú na zdravotné problémy členov rodiny, pričom z priložených dôkazov z ich strany jednoznačne vyplýva, že zdravotné problémy má výlučne X. S., nar. XX.X.XXXX. Nepriaznivý zdravotný stav blízkej osoby (pozn. ktorá okrem iného ani nie je nájomcom, a teda by sa v predmetnom byte v pravom slova zmysle ani nemal čo zdržiavať), ktorá potrebuje celodennú opateru, neodôvodňuje stálu prítomnosť štyroch ďalších osôb, teda každého zo žalovaných, pričom v danom prípade ide o všetky žalované osoby v produktívnom veku. Rovnako treba poznamenať, že sa žalovaní s platením nájomného nedostali do omeškania po nehode p. X. S., ale už pred týmto nešťastím. Je mylnou prezentáciou skutkových okolností zo strany žalovaných aj to, že sa vypratanie bytu realizuje výlučne len z dôvodu neplatenia nájomného, nakoľko predmetná nájomná zmluva bola uzavretá na dobu určitú, a to do 8.5.2019 a aj keby bolo do času podania, žaloby zo strany žalovaných riadne a pravidelne platené nájomné, dohodnutý nájomný čas podľa konkrétnej nájomnej zmluvy už vypršal. Žalobca je toho názoru, že podanie odvolania zo strany žalovaných je účelové, ktorým len odďaľujú vysťahovanie sa z predmetnej nehnuteľnosti, kým parazitujú na majetku obce. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

7. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaných sa vyjadrili žalovaní. Vo vyjadrení uviedli, že odvolanie podali z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku. Žalovaní majú vážne existenčné problémy, v zmysle ktorých by pre nich vysťahovanie malo nezvratné následky. Súd prvej inštancie mal skúmať aj ich zlú životnú situáciu a nie ich vysťahovať. Takýto zásah by sa dal posúdiť ako protiústavný, a to z dôvodov, ktoré sa uvádzajú v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 13/00-85. Keďže sa jedná o ich obydlie, bolo na obci skúmať, ako by sa táto situácia dala riešiť miernejším spôsobom, a to aj vzhľadom na ich snahu platiť nájomné a nie naznačovať vo svojich vyjadreniach, že sú paraziti.

8. K vyjadreniu žalovaných k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že žalobca je zo zásady zástancom mimosúdnych riešení, čo sa od neho ako orgánu miestnej samosprávy aj očakáva, avšak na druhej strane pri svojej činnosti musí vždy prihliadať aj na individuálnosti konkrétneho prípadu, ako aj na kolektívny záujem. Žalovaní na jednej strane tvrdia, že sú sociálny prípad, čo ale zrejme nie je celkom opodstatnené tvrdenie, keďže predmetný byt na základe nájomnej zmluvy si prenajímali štyria dospelí ľudia za nájomné 70,62 eur mesačne, ktoré by zrejme mohlo byť vyplaciteľné proporcionálne hoci aj z dávok poberaných žalovanými, no napriek tomu sa žalovaní dostávali do omeškania vo vzťahu k nájomnému pravidelne a žalobca voči nim eviduje v súčasnosti dlh aj na nájomnom. Podľa názoru žalobcu konanie pred súdom prvej inštancie nemalo žiadnu vadu, konajúci súd náležite zistil okolnosti prípadu a na základe predložených listinných dôkazov ani nemohol dospieť k inému právnomu záveru a rozhodnutiu vo veci samej, ako tak učinil. Oprávnenosť zásahu do základných práv žalovaných spočíva práve v tom, že práve oni svojim konaním zasahujú do vlastníckeho práva žalobcu, čím úmyselne (vedome) spôsobujú škodu na majetku žalobcu, ktoré konanie nemôže požívať ochranu podľa platného právneho poriadku SR. Žalobca tým, že nájomný vzťah predčasne neukončil výpoveďou, hoci na to boli dané dôvody v dôsledku neplatenia nájomného, zabezpečil žalovaným časový priestor na to, aby svoje bývanie vyriešili iným spôsobom. Práve uvedeným krokom, že žalobca pred uplynutím nájomnej doby neukončil nájomný vzťah, a teda žalovaných skôr ani nedal vypratať, žalobca splnil svoju povinnosť a postaral sa o žalovaných (svojich obyvateľov) v očakávateľnej miere.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom a odvolacími dôvodmi (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej a vo výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdiť (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výške náhrady trov konania zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku).

10. Súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel, keď dospel k záveru, že žalovaní užívajú predmetný byt bez právneho dôvodu. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalovaných je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a či vec správne právne posúdil.

11. Z obsahu spisu bolo zistené, že žalobca je vlastníkom bytu č. X s príslušenstvom v obytnom dome s. č. XXX (18 bytových jednotiek), na parcele č. 212/11, zapísanom na Liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie Y. N.. Dňa 9.5.2018 uzavreli žalobca ako prenajímateľ a žalovaní ako nájomcovia nájomnú zmluvu, predmetom ktorej zmluvy bol záväzok prenajímateľa prenechať nájomcom do užívania predmetný byt a záväzok nájomcu uhrádzať prenajímateľovi nájomné podľa zmluvy. Nájom k predmetnému bytu bol dohodnutý na dobu určitú od 9.5.2018 do 8.5.2018. Po skončení doby nájmu žalovaní predmetný byt nevypratali a užívajú ho naďalej.

12. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatnených nárokov, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci vo vzťahu k nároku na vypratanie bytu, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie vo veci samej odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu žalovaným. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie uvedených v rozsudku napadnutom odvolaním sa potom žiada dodať už len nasledovné:

13. Žaloba na vypratanie nehnuteľnosti je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva. Základnými predpokladmi úspešnosti takejto žaloby sú preukázanie vlastníckeho práva žalobcu a skutočnosť, že žalovaní predmet vlastníctva neprávom zadržujú. Bez preukázania vlastníckeho práva nie je daná aktívna legitímácia žalobcu domáhať sa ochrany, ktorá mu ako vlastníkovi prislúcha. Vlastnícke žaloby uvedené v ustanovení § 126 Občianskeho zákonníka sú hmotnoprávnym inštitútom, na základe ktorého sa realizuje subjektívny nárok vlastníka na ochranu jeho vlastníctva. Súčasne ide o relatívne právo vlastníka na vydanie neprávom zadržíavaného predmetu vlastníctva, resp. právo voči rušiteľovi tohto práva. Jednou zo základných foriem vlastníckej žaloby uvedených v ustanovení § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka je žaloba na vydanie (actio reivindicatio), ktorá má charakter žaloby na plnenie (§ 137 písm. a) Civilného sporového poriadku). Zmyslom tejto žaloby je dosiahnuť faktický výkon vlastníckeho práva k predmetu vlastníctva, t. j. aby vlastník mohol s predmetom vlastníctva nielen právne, ale aj fakticky disponovať (aby ho mal vo svojej moci). Z toho dôvodu sa môže vlastník (prípadne oprávnený držiteľ) domáhať žalobou na vydanie predmetu vlastníctva od toho, kto mu ho neprávom zadržíava. Vydanie môže byť tiež realizované formou vypratania. Medzi žalujúcim vlastníkom a žalovanými v prípade, že je reivindikačná žaloba uplatnená dôvodne, existuje hmotnoprávny relatívny vzťah, ktorého obsahom je predovšetkým povinnosť vydať predmet vlastníctva a právo žalobcu vydanie požadovať.

14. Podľa § 710 Občianskeho zákonníka nájom bytu zanikne písomnou dohodou medzi prenajímateľom a nájomcom alebo písomnou výpoveďou (odsek 1). Ak bol nájom bytu dohodnutý na určitý čas, zanikne tiež uplynutím tohto času. Ustanovenie § 676 ods. 2 neplatí pre zánik nájmu bytu (odsek 2).

15. Podľa § 712a ods. 9 veta prvá Občianskeho zákonníka pri zániku nájmu dohodnutého na určitý čas nemá nájomca právo na bytovú náhradu.

16. Ustanovenie § 710 a nasl. Občianskeho zákonníka upravuje osobitné spôsoby zániku nájmu bytu. Tieto ustanovenia sa použijú výlučne na nájom bytu, pričom ustanovenie § 710 ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne vylučuje aplikáciu ustanovenia § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka na nájom bytu, čo znamená, že pri nájme bytu sa neuplatní automatické predĺženie nájomného vzťahu zo zákona, ale je potrebné uzavrieť novú nájomnú zmluvu. V danom prípade zanikol nájomný vzťah medzi žalobcom a žalovanými uplynutím doby uvedenej v nájomnej zmluve zo dňa 9.5.2018. Skončením nájmu bytu zaniklo právo žalovaným užívať predmetný byt, čo znamená, že pokiaľ žalovaní naďalej predmetný byt užívajú, tak ho užívajú bez právneho dôvodu. Žalobca si tak dôvodne uplatnil právo na vypratanie predmetného bytu a nakoľko žalovaní v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nepreukázali žiadnu skutočnosť, ktorá by mala za následok záver o nedôvodnosti uplatneného nároku, súd prvej inštancie žalobe ako podanej dôvodne správne vyhovel a žalovaným v súlade s právom uložil povinnosť vypratať predmetný byt v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd sa s uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožňuje, pretože vo vzťahu k odvolaním napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ani konaniu, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil žiadne také vady, ktoré by znamenali nesprávnosť odvolaním napadnutého rozsudku z dôvodov namietaných žalovanými v odvolaní.

17. Žalovaní v odvolaní predovšetkým namietali, že nájomné platili podľa ich možností, že žalobcovi doplatili 140 eur a keďže žaloba o vypratanie sa realizuje iba z dôvodu neplatenia nájomného, mal im žalobca zabezpečiť náhradné bývanie podľa ustanovenia § 712a Občianskeho zákonníka. K uvedenej odvolacej námietke odvolací súd uvádza, že nájom k predmetnému bytu sa neskončil výpoveďou zo strany žalobcu (prenajímateľa) z dôvodu, že žalovaní (nájomcovia) neplatili nájomné, ale nájomný vzťah medzi žalobcom a žalovanými zanikol uplynutím dohodnutej doby nájmu ku dňu 8.5.2018. Preto ani aplikácia ustanovenia § 712a ods. 3 Občianskeho zákonníka o práve žalovaných na poskytnutie im bytovej náhrady pre prípad skončenia nájmu výpoveďou z dôvodu nezaplatenia nájomného za byt za čas dlhší ako tri mesiace, neprichádza v súdenom spore do úvahy, ako sa mylne domnievajú žalovaní. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že otázka existencie dlhu na nájomnom nie je predmetom tohto konania, ani s ním bezprostredne nesúvisí, preto nie je ani dôvod sa s týmito skutočnosťami v tomto konaní zaoberať. Pre rozhodnutie súdu je totiž v danom prípade irelevantné, či žalovaní majú voči žalobcovi dlh na nájomnom, resp. aká je jeho výška, rovnako je potom irelevantná skutočnosť, či a akým spôsobom žalovaní dlh na nájomnom splácajú. Podstatnou z hľadiska posúdenia správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bola skutočnosť, že v konaní bolo preukázané, že nájomný vzťah medzi žalobcom a žalovanými zanikol uplynutím dohodnutej doby nájmu ku dňu 8.5.2018, že k uzatvoreniu novej nájomnej zmluvy, resp. k predĺženiu doby nájmu nedošlo. Priznanie nároku na bytovú náhradu pri zániku nájmu dohodnutého na určitý čas žalovaným vylučuje aj ustanovenie § 712a ods. 9 veta prvá Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že nájom bytu skončil uplynutím doby, na ktorú sa dojednal, nemajú nájomcovia právo na bytovú náhradu a sú povinní po skončení nájmu byt vypratať. Keďže žalovaní preukázateľne užívajú predmetný byt bez právneho titulu, je legitímnou požiadavka žalobcu na vypratanie bytu a to bez ohľadu na skutočnosť, či žalovaní dodatočne posielajú žalobcovi dlžné mesačné platby nájomného.

18. Z dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca ako vlastník predmetného bytu nemá záujem obnoviť žalovaným nájomnú zmluvu. Ústava Slovenskej republiky v Čl. 20 obsahuje základné ustanovenia chrániace vlastnícke právo a ukladajúce povinnosti vlastníčkovi. Ústava Slovenskej republiky priznáva každému právo vlastníť majetok, zároveň určuje, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Poskytuje mu ochranu a zároveň zakazuje zneužívanie vlastníctva na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Podľa ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Podľa ustanovenia § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený

predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Vychádzajúc z uvedeného, vlastnícke právo každého subjektu, teda aj vlastníka predmetného bytu, požíva zákonnú ochranu, pričom medzi základné atribúty vlastníckeho práva patrí aj nakladanie s predmetom vlastníctva. Uzavretie nájomnej zmluvy na predmet svojho vlastníctva je teda právom a nie povinnosťou vlastníka. Ak vlastník nemá záujem predmet svojho vlastníctva žalovaným prenajať, nemožno ho k tomu nútiť.

19. Tiež žalovaní v odvolaní namietali, že ich vypratanie z predmetného bytu je v rozpore s dobrými mravmi poukazujúc pritom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 13/00 z 9.7.2001. S ohľadom na námietku žalovaných, či výkon práv žalobcu, ktorý sa proti žalovaným domáhal vypratania bytu, nie je v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, odvolací súd dospel k záveru, že táto námietka nie je dôvodná.

20. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Uvedené zákonné ustanovenie má len aplikačný a interpretačný význam pre výkon subjektívnych občianskych práv a povinností a nemá vlastnú normotvornú platnosť. Výkon práv a povinností podľa tohto ustanovenia predpokladá existenciu práva alebo povinnosti a ak takéto právo alebo povinnosť neexistuje, nemôže ho súd založiť svojím rozhodnutím. Súd môže rozhodnutím výkon práva alebo povinnosti odoprieť.

22. Citované ustanovenie musí byť vykladané a uplatňované v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (Čl. 152 ods. 4 ústavy). Prostredníctvom tohto zákonného ustanovenia a pri prerokovaní a rozhodovaní občianskoprávnej veci, ktorá sa dotýka základných práv a slobôd, sa umožňuje dosiahnuť s ohľadom na jej konkrétne okolnosti rovnaký cieľ a účel, ktorý sleduje Ústava Slovenskej republiky, t. j. spravodlivá rovnováha medzi ochranou legitímneho cieľa vo verejnom záujme a zaručenými základnými právami a slobodami jednotlivca.

23. Otázkami ochrany súkromia a obydlia, ochrany vlastníctva a výkonu tohto práva v súlade s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zaoberal aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 9. júla 2001 sp. zn. I. ÚS 13/00, v ktorom s uvádza, že: „Ústavou Slovenskej republiky vytvorená ochrana práva na súkromie sa vnútorne diferencuje. Jednotlivými ustanoveniami sa zaručuje ochrana súkromia v rôznych životných situáciách. Do sféry ochrany súkromia patrí aj ochrana obydlia. Zásah do obydlia znemožňujúci ho užívať je spôsobilý zároveň zasiahnuť aj do súkromného a rodinného života jednotlivca. Podľa okolností konkrétnej veci sa ten istý zásah teda môže dotknúť tak práva na ochranu súkromia, ako aj práva na ochranu obydlia.“.

24. Právo vlastníť majetok, ktorý zaručuje aj právo ho užívať, je zaručené v Čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Žalobca ako vlastník predmetného bytu domáha sa ochrany svojho vlastníckeho práva.

25. V prípade žalôb o vypratanie bytu je pre záver, či výkon určitého práva alebo povinnosti je alebo nie je v rozpore s dobrými mravmi, náležité posúdenie záujmu vlastníka uplatňujúceho ochranu svojho vlastníckeho práva (vo vzťahu k vypratávanej veci) a na druhej strane záujem vypratávaného subjektu, u ktorého sa môže za určitých okolností javiť jeho vypratanie za neprimerane tvrdé. Aj v kontexte s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, či Európskeho súdu pre ľudské práva, právo na obydlie je právom základným, no podľa názoru odvolacieho súdu jeho ochranu nemožno považovať za bezhraničnú, keď povinnosťou súdu je vychádzať z preukázaných skutočností rozhodných pre posúdenie danej veci.

26. V prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, k čomu (pokiaľ sa jedná o dobu trvania nájomného vzťahu) v skutočnosti smerovala vôľa účastníkov nájomnej zmluvy. Odvolací súd má za to, že žalovaní v dobe uzatvárania nájomnej zmluvy mali vedomosť, že uzatvárajú zmluvu na dobu určitú a žalobca považoval taktiež nájomnú zmluvu za zmluvu uzavretú na dobu určitú. Odvolací súd je toho názoru, že vôľa účastníkov nájomnej zmluvy smerovala jednoznačne k uzatvoreniu nájmu na dobu určitú (do 8.5.2019). Neobstojí preto ani námietka žalovaných, že v danom prípade ich vypratanie z predmetného bytu je v rozpore s dobrými mravmi, keďže nájomný vzťah skončil uplynutím času, čo má za následok, že nájomný vzťah už neexistuje, takému už neexistujúcemu nájomnému vzťahu nemôže súd poskytnúť súdnu ochranu, ale v zmysle ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí naopak súdnu

ochranu poskytnúť právu vlastníckemu. Pretože nájomný vzťah medzi stranami zanikol, nárok žalobcu na vypratanie bytu nie v rozpore s dobrými mravmi.

27. Pokiaľ žalovaní poukazujú v odvolaní na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. júla 2001 sp. zn. I. ÚS 13/00, nie je ich argumentácia týmto nálezom náležitá, keďže sa týkal odlišných skutkových a právnych skutočností, pričom nemožno vo vzťahu k preskúvanému prípadu prehliadať okolnosť, že sa nejedná o prípad, kedy by žalovaní dlhodobo bývali v predmetnom byte v presvedčení, že im svedčí platný titul bývania; naopak mali vedomosť, že nájomnú zmluvu uzatvárajú na dobu určitú.

28. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi, čo je aj prejednávaný prípad.

29. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie spočíva v tom, že súd síce použil správnu právnu normu, ale ju na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval. V danom prípade súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď na dostatočne zistený skutkový stav aplikoval správne právne normy, tieto i správne vyložil, pričom zohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré vyšli počas konania najavo z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti. Z vyššie uvedeného vyplýva, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a že odvolanie z tohto dôvodu preto nie je podané opodstatnene.

30. Žalovaní použili aj odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku, pričom okrem paušálneho odkazu na uvedené ustanovenie bližšie nezodôvodnili tento použitý odvolací dôvod a odvolací súd nevzhladol v konaní vady, ktoré má na mysli toto ustanovenie. Ani tento žalovanými uvádzaný odvolací dôvod nebol naplnený.

31. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalovanými nie sú naplnené.

32. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaných odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. Súd prvej inštancie správne žalobe v celom rozsahu vyhovel a to z dôvodu, že za základnú otázku pre rozhodnutie správne považoval preukázanie skutočnosti, či žalobca je vlastníkom predmetného bytu a či žalovaní užívajú predmetný byt na základe nejakého právneho titulu a keďže zistil, že ho užívajú bez právneho titulu, teda že žalovaní nemajú žiaden právny titul, ktorý by ich oprávňoval predmetný byt užívať. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej o uložení povinnosti žalovaným vypratať byt podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

34. Ďalej predmetom prieskumu odvolacieho súdu zostali výroky o nároku na náhradu trov konania a výške náhrady trov konania. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania konštatoval, že žalobca ako úspešná strana sporu má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a vo vzťahu výroku o výške náhrady trov konania konštatoval, že žalobcovi prináleží náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 99,50 eur a trovách právneho zastúpenia spolu 254,04 eur.

35. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

36. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

37. Rozhodovanie o trovách konania je imanentnou súčasťou rozhodovacieho procesu. Súd rozhoduje o trovách konania bez návrhu, keďže trovy konania predstavujú súčasť celého súdneho procesu, t. j. tak ako má súd povinnosť rozhodnúť o veci samej, tak má aj povinnosť rozhodnúť o trovách konania. Výrok o nároku na náhradu trov konania obsahuje každé rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť súčasťou rozhodnutia, a to aj vtedy, ak sa v konaní úspešná strana svojím výslovným prejavom, nevzbudzujúcim pochybnosti, nároku na náhradu trov konania vzdá, obdobne aj v prípade, ak trovy konania strane nevznikli. O priznanom nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd pri vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Súd rozhoduje len o nároku na náhradu trov konania, nie o plnení, t. j. vo výroku o tomto nároku neuvádza, že je neúspešná strana povinná zaplatiť náhradu trov konania druhej strane. V súhrne to znamená, že o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie aj bez návrhu, a to sudca v rozhodnutí, ktorým sa konanie a o konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že správne postupoval súd prvej inštancie, keď vo veci plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu, t. j. v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie však pochybil, keď v napadnutom rozsudku rozhodol aj o výške trov konania, keďže o konkrétnej výške trov konania, ktoré vznikli žalobcovi, rozhoduje v zmysle platnej právnej úpravy poverený vyšší súdny úradník samostatným uznesením, proti ktorému rozhodnutiu o výške náhrady trov konania (po jeho vydaní a doručení) môže strana sporu podať sťažnosť, o ktorej sťažnosti rozhoduje vždy sudca.

39. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o nároku na náhradu trov konania potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a vo výroku o výške náhrady trov konania zrušil (§ 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku), keďže neexistoval dôvod na jeho vydanie, teda na rozhodnutie o výške náhrady trov konania sudcom v meritórnom rozhodnutí.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalovaným. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnom skončení veci.

41. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).